

Guia docent de l'assignatura "Dret sindical"**2011/2012**

Codi: 100496

Crèdits ECTS: 6

Titulació	Pla	Tipus	Curs	Semestre
2500258 Relacions laborals	806 Graduat en Relacions Laborals	OB	3	1

Contacte

Nom : Albert Pastor Martínez

Email : Albert.Pastor@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: Sí

Prerequisits

Per realitzar un correcte seguiment d'aquesta assignatura és necessari haver superat prèviament les assignatures "Dret del Treball I", "Dret del Treball II" i "Dret del Treball III", donat que totes elles ofereixen una formació bàsica en relació al marc jurídic de les relacions laborals col·lectives, sense la qual no es poden entendre ni analitzar adequadament les qüestions que es tracten a "Dret Sindical".

Objectius i contextualització

L'objectiu essencial d'aquesta assignatura és el coneixement i comprensió del marc jurídic relatiu als mecanismes de representació dels treballadors a l'empresa -tan de tipus unitari com sindical-, i també del corresponent a la negociació col·lectiva i a les mesures de conflicte col·lectiu, particularment al dret de vaga.

Competències i resultats d'aprenentatge**1104:E19 - Fer funcions de representació i de negociació en diferents àmbits de les relacions laborals.**

1104:E19.01 - Classificar les institucions bàsiques de representació dels treballadors en les empreses.

1104:E19.02 - Actuar com a negociador en una negociació col·lectiva plantejada com a treball pràctic.

1104:E19.03 - Aplicar i utilitzar a la pràctica docent els mecanismes dels convenis col·lectius.

1104:E20 - Assessorar organitzacions sindicals i empresarials i els seus afiliats.

1104:E20.03 - Descriure les formes i els mecanismes de participació dels treballadors en l'empresa.

1104:E20.04 - Explicar la negociació col·lectiva i les formes que pot tenir.

1104:E20.05 - Reconèixer les diferents mesures que configuren el conflicte col·lectiu.

1104:T03 - Automotivar-se emprenent accions formatives específiques que permetin actualitzar els coneixements propis.

1104:T03.00 - Automotivar-se emprenent accions formatives específiques que permetin actualitzar els coneixements propis.

1104:T04 - Tenir capacitat de decisió, agudeses per prendre decisions i capacitat de jutjar.

1104:T04.00 - Tenir capacitat de decisió, agudeses per prendre decisions i capacitat de jutjar.

1104:T05 - Expressar idees o fets d'una manera clara i persuasiva.

1104:T05.00 - Expressar idees o fets d'una manera clara i persuasiva.

1104:T08 - Redactar i formalitzar informes i escrits.

1104:T08.00 - Redactar i formalitzar informes i escrits.

1104:T10 - Aplicar les tecnologies de la informació i de la comunicació en els diferents àmbits d'actuació.

1104:T10.00 - Aplicar les tecnologies de la informació i de la comunicació en els diferents àmbits d'actuació.

1104:T11 - Treballar en equip.

1104:T11.00 - Treballar en equip.

Continguts

TEMA 1: LA PARTICIPACIÓ I LA REPRESENTACIÓ DELS TREBALLADORS A L'EMPRESA: CONFIGURACIÓ GENERAL

1. Participació dels treballadors

1.1. Concepte

1.2. Tipus: participació interna i participació externa

2. Representació

2.1. Concepte

2.2. Models teòrics: representació unitària i representació sindical

TEMA 2: LA REPRESENTACIÓ UNITÀRIA (I): ASPECTES ORGÀNICS

1. Els òrgans de representació unitària: visió general

2. Delegats de personal i comitè d'empresa

2.1. Configuració general i àmbit d'actuació.

2.2. Procediment electoral

2.3. Durada i extinció del mandat representatiu

3. El Comitè Intercentres

TEMA 3: LA REPRESENTACIÓ UNITÀRIA (II): ASPECTES FUNCIONALS

1. Competències: informació, consulta, fiscalització i d'altres

2. Garanties en sentit estricte

2.1. Expedient contradictori

2.2. Dret d'opció en acomiadament improcedent

2.3. Prohibició de discriminació

2.4. Prioritat de permanència

3. Garanties instrumentals

3.1. Llibertat d'expressió i d'informació

3.2. Dret a disposar de tauler d'anuncis i local

3.3. Dret de crèdit horari

3.4. Dret de reunió

TEMA 4: REPRESENTACIÓ SINDICAL

1. Representació sindical del treballadors a l'empresa: visió general

2. Seccions sindicals

2.1. Concepte i àmbit d'actuació

2.2. Requisits de constitució i drets

3. Delegats sindicals

3.1. Concepte i àmbit d'actuació

3.2. Requisits i regles de designació

3.3. Competències.

3.4. Garanties

TEMA 5: NEGOCIACIÓ COL·LECTIVA: CONFIGURACIÓ GENERAL

1. Autonomia col·lectiva i negociació col·lectiva.

2. La negociació col·lectiva.

2.1 Concepte.

2.2 Caràcters.

2.3 Manifestacions.

3. Reconeixement constitucional de la negociació col·lectiva i desenvolupament normatiu.

4. Tipologia d'instruments negociables: convenis col·lectius estatutaris, convenis col·lectius extraestatutaris, acords d'empresa i acords marc.

TEMA 6: CONVENI COL·LECTIU ESTATUTARI (I): ASPECTES GENERALS I PROCEDIMENT DE NEGOCIACIÓ

1. Conveni col·lectiu estatutari.

1.1 Concepte.

1.2 Classes.

1.2 Eficàcia.

2. Procediment de negociació del conveni col·lectiu estatutari.

2.1 Unitats de negociació: àmbit, parts negociadores i la seva capacitat i legitimació negociadora.

2.2 Procediment: iniciativa, comunicacions, obligació de negociar, constitució de la comissió negociadora, deliberació i adopció d'acords.

2.3 Registre, dipòsit i publicació.

TEMA 7: CONVENI COL·LECTIU ESTATUTARI (II): CONTINGUT I APLICACIÓ

1. Contingut del conveni col·lectiu estatutari.

2. Aplicació del conveni col·lectiu estatutari.

1.1 L'eficàcia general.

2.2 Validesa, control de legalitat i impugnació.

3.3 Vigència, durada i denúncia.

3.4 Interpretació.

3.5 Concurrència i articulació.

3.6 Adhesió i extensió dels convenis col·lectius

TEMA 8: ALTRES INSTRUMENTS NEGOCIABLES

1. Convenis col·lectius extraestatutaris.

5.1 Concepte i fonaments.

5.2 Classes.

5.3 Règim jurídic. Eficàcia.

2. Acords d'empresa.

3. Acords marc: concertació social, legislació negociada i pactes socials.

TEMA 9: MESURES DE CONFLICTE COL·LECTIU (I): VISIÓ GENERAL I DRET DE VAGA

1. Les mesures de conflicte col·lectiu: visió general.

2. El dret de vaga:

2.1. Concepte i tipus.

2.2. Marc normatiu: reconeixement constitucional i desenvolupament legislatiu.

2.3. Titularitat.

2.4. Procediment d'exercici

2.5. Límits: serveis de seguretat i manteniment, serveis mínims i serveis essencials.

2.6. Qualificació i efectes.

TEMA 10 : MESURES DE CONFLICTE COL·LECTIU (II): DRET DE TANCAMENT PATRONAL

1. Concepte i caràcters.

2. Reconeixement i desenvolupament normatiu.

3. Titularitat.

4. Causes i límits del tancament patronal.

5. Procediment.

6. Efectes.

Metodologia

El procés d'aprenentatge dels/les alumnes en el marc d'aquesta assignatura s'organitzarà a partir dels tres tipus d'activitats formatives que s'exposen a continuació:

1. ACTIVITATS DIRIGIDES

Les activitats dirigides són totes aquelles que es desenvolupen a l'aula, en els horaris previstos per a l'assignatura i sota la direcció del professor. Poden ser de caire teòric o pràctic.

1.1. Classes teòriques

Consisteixen en l'exposició per part del professor de diversos aspectes del temari, prenent com a base la normativa aplicable i els esquemes que prèviament s'hauran facilitat a través de l'Espai Docent de l'assignatura dins del Campus Virtual. Pel correcte seguiment de les classes teòriques és imprescindible que tots els alumnes i les alumnes disposin durant les classes teòriques d'una recopilació de normativa laboral degudament actualitzada.

2.1. Classes pràctiques

Es dediquen a l'execució de 5 d'activitats pràctiques, cadascuna de les quals inclou un treball previ fora de l'aula (d'un volum aproximat de 10 hores) i un treball presencial a l'aula (dues sessions d'1,5 hores). Tan un com l'altre suposarà la realització d'un seguit de tasques de format divers: identificació i estudi del marc normatiu d'una determinada institució, lectura i comprensió de jurisprudència, recerca de convenis col·lectius, etc. La segona sessió presencial a l'aula inclourà una activitat d'avaluació. En alguns casos l'objectiu de les activitats pràctiques serà aprofundir sobre aspectes analitzats en el marc de les classes teòriques i en d'altres tractar qüestions noves, que no s'hauran abordat abans en aquell context. Al llarg del curs i coincidint amb la publicació de les qualificacions, es duran a terme algunes sessions de de tutories per a resoldre els problemes que vagin sorgint.

En la part corresponent al treball previ, les activitats pràctiques s'executaran obligatòriament en grups de 3 o 4 persones, que es conformaran a iniciativa dels i de les alumnes al començament del semestre. En la part corresponent al treball a l'aula, les activitats pràctiques s'executaran en grup o individualment, segons els casos.

El plantejament de les activitats pràctiques es durà a terme majoritàriament en el llibre *Materials per a l'aprenentatge del Dret del Treball (3ª Edició)*, Servei de Publicacions de la UAB, 2009.

2. ACTIVITATS SUPERVISADES

Les activitats supervisades són les que es duen a terme fora de l'aula, a partir de les indicacions donades pel professor, i queden sotmeses posteriorment a algun procés de supervisió o seguiment per part d'aquest.

Com ja s'ha posat de manifest, el treball previ que impliquen les activitats pràctiques genera un seguit de tasques de format divers que s'ha d'executar fora de l'aula i posteriorment són objecte de supervisió i verificació a través del treball d'aula proposat en el marc de la mateixa activitat. A través de les classes teòriques es podran plantejar altres activitats supervisades, com a pressupòsit o complement de les activitats de petit format abans referides.

3. ACTIVITATS AUTÒNOMES

Les activitats autònomes són totes aquelles en les quals els/les alumnes s'organitzen el seu temps i esforç de forma autònoma, ja sigui individualment o en grup, com la recerca i l'estudi de bibliografia, l'elaboració d'esquemes o resums, etc. En el marc d'aquesta assignatura la part essencial de les activitats autònomes es vincula al seguiment de les classes teòriques i a la preparació de l'examen final teòric.

Activitats formatives

Activitat	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes pràctiques	18	0.72	1104:E19.02 , 1104:T10.00 , 1104:T11.00 , 1104:T08.00 , 1104:E19.03 , 1104:T03.00 , 1104:T05.00 , 1104:T04.00
Classes teòriques	24	0.96	1104:E19.01 , 1104:E20.03 , 1104:E20.04 , 1104:T03.00 , 1104:E20.05
Tipus: Supervisades			
Elaboració de documents jurídics	15	0.6	1104:T05.00 , 1104:T10.00 , 1104:T11.00 , 1104:T08.00
Elaboració de resums i esquemes	15	0.6	1104:E19.01 , 1104:E20.04 , 1104:E20.05 , 1104:E20.03
Recerca i anàlisi de documentació jurídica (bibliografia, jurisprudència, convenis col·lectius, resolucions administratives, etc.)	15	0.6	1104:E19.03 , 1104:T11.00 , 1104:T10.00
Resolució de casos pràctics	15	0.6	1104:E19.02 , 1104:E19.03 , 1104:T04.00 , 1104:T08.00 , 1104:T11.00 , 1104:T10.00 , 1104:T05.00 , 1104:T03.00
Tipus: Autònomes			
Estudi	42	1.68	

Avaluació

1. AVALUACIÓ ORDINÀRIA

Combina l'avaluació continuada de les activitats pràctiques i la resolució d'un examen final teòric.

1.1 Avaluació continuada de les activitats pràctiques.

Requereix assistir a les classes pràctiques, lliurar la documentació que en cada cas es sol·liciti i resoldre a l'aula les activitats avaluable proposades. L'avaluació continuada es superarà quan s'hagin aprovat com a mínim tres de les cinc activitats pràctiques proposades. L'alumne haurà de realitzar un mínim de quatre pràctiques. La nota final serà la mitjana de les quatre millors qualificacions obtingudes.

1.2 Examen final teòric ordinari.

Només es podrà realitzar si s'ha superat l'avaluació continuada. Consistirà en la resolució de vuit preguntes breus, dues o tres de les quals correspondran a qüestions tractades a través de les activitats pràctiques. Cadascuna de les preguntes de l'examen es qualificarà de 0 a 10 punts. La qualificació de l'examen s'obté de la mitjana resultant de la puntuació total obtinguda dividida entre vuit.

1.3 Qualificació de l'assignatura a través de l'avaluació ordinària

La puntuació obtinguda en l'avaluació continuada de les activitats pràctiques tindrà un valor del 40% de la

qualificació de l'assignatura. La puntuació de l'examen final teòric tindrà un valor del 60% de la qualificació de l'assignatura.

Quan s'hagi superat l'avaluació continuada i s'hagi obtingut un mínim de 4 punts a l'examen final teòric, la qualificació final de l'assignatura s'obté fent la mitjana corresponent. L'assignatura s'aprovarà amb l'obtenció d'una mitjana mínima de 5 sobre 10. Quan la nota de l'examen sigui inferior a 4 la qualificació serà "suspens".

2. REVALUACIÓ

Consta d'un examen teòric i també, en alguns casos, d'un examen pràctic. Hi podran accedir els/les alumnes que optin directament per aquest sistema d'avaluació, aquelles/aquelles que hagin realitzat les activitats pràctiques però no les hagin superat i també els/les que havent-les superat no hagin aprovat a través de l'avaluació ordinària. En aquest darrer cas només hauran de realitzar l'examen teòric i com a nota de part pràctica se'ls hi mantindrà la obtinguda a través de l'avaluació continuada.

2.1 Examen teòric. Consistirà en la resolució de vuit preguntes breus, dues o tres de les quals correspondran a qüestions tractades a través de les activitats pràctiques. Cada pregunta es puntuarà de 0 a 10 punts i la nota s'obté de la mitjana corresponent. Aquesta part de l'examen tindrà un valor del 60% de la nota.

2.2 Examen pràctic. Consistirà en la resolució convenientment fonamentada en dret, d'un supòsit pràctic amb el contingut temàtic corresponent a la matèria objecte d'examen, similar als que s'han resolt durant les activitats pràctiques sotmeses a avaluació continuada. Per a la resolució d'aquesta part només es podrà disposar, com a material de suport, d'un recopilació de normativa laboral. Aquesta part de l'examen tindrà un valor del 40% de la nota.

2.3 La qualificació final de l'examen s'obté fent la mitjana ponderada de la puntuació obtinguda en les dues parts. L'assignatura s'aprovarà quan aquesta mitjana sigui igual o superior a 5, sempre que la nota de la part teòrica sigui igual o superior a 4. Si la nota de la part teòrica no assoleix aquest mínim, la qualificació serà "suspens" i el valor numèric el corresponent a l'examen teòric expressat en el paràmetre 0-10.

3. DATES DELS EXÀMENS

Seràn les que determini la Facultat de Dret i es publicaran a través de la seva pàgina web, concretament a l'apartat "Informació acadèmica".

Activitats d'avaluació

Activitat	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Avaluació continuada realitzada en el marc de les activitats pràctiques	40 %	4.5	0.18	1104:E19.02 , 1104:E19.03 , 1104:T04.00 , 1104:T10.00 , 1104:T11.00 , 1104:T08.00 , 1104:T05.00
Examen final	60% (veure requisits a la descripció)	1.5	0.06	1104:E19.01 , 1104:E19.02 , 1104:E19.03 , 1104:E20.04 , 1104:T03.00 , 1104:T05.00 , 1104:T10.00 , 1104:T11.00 , 1104:T08.00 , 1104:T04.00 , 1104:E20.05 , 1104:E20.03

Bibliografia

1. Manuals

- *Pràctico Social*, dins la base de dades "Westlaw" (accessible des de la xarxa interna de la UAB a l'adreça www.westlaw.es)

2. Recopilacions normatives

- Legislación social básica, Civitas (darrera edició)
- Legislación laboral y de Seguridad Social, Aranzadi (darrera edició)

3. Bibliografia per a les classes pràctiques

- PÉREZ AMORÓS, F. i SOLÀ MONELLS, X. (Directors): *Materials per a l'aprenentatge del Dret del Treball (adaptats a l'EEES)*, col·lecció "Materials" número 193 (3^a edició), Servei de Publicacions de la UAB, 2009.

4. Enllaços web

Els principals enllaços web que s'hauran d'utilitzar en el marc d'aquesta assignatura corresponen a les bases de dades "Westlaw", "Tirant on line" i "La Ley", que són de consulta gratuïta per tot l'alumnat d'aquesta Universitat sempre que s'hi accedeixi des de la pàgina web del Servei de Biblioteques de la UAB (apartat "Bases de dades", ubicat dins la pestanya "Recursos").

També caldrà consultar puntualment altres enllaços que anirà indicant el professor responsable, com per exemple:

www.mtas.es Ministeri de Treball i Immigració.

www.gencat.cat/treball. Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

www.ilo.org. Organització internacional del treball.